

प्रभाव दैनिक

National Daily

पत्रिका नआएमा, ठेगाना परिवर्तन
भएमा वा अन्य कुनै गुनासो/जिज्ञासा
भएमा निम्न माध्यमबाट हामीलाई
तत्काल सम्पर्क गर्नुहुन अनुरोध गरिन्छ ।

प्रभाव पब्लिकेसन प्रा.लि.

सिफल-७, काठमाडौं

०१-४३७३५७७, ९७६९८१५४००,

९८४९१५९२१७, ९८४९२४६२६९

marketing2prabhav@gmail.com

वर्ष १२

अंक ०८

काठमाडौं

बिहीबार, १८ वैशाख २०८२

Prabhav National Daily

Thursday, May 01, 2025

www.prabhavonline.com

पृष्ठ ८

मूल्य रु. ५१-

अन्ततः सहमतिमा टुंगियो शिक्षक आन्दोलन

सरकार र शिक्षक महासंघबीच नौ बुँदे सहमति

नेपाल शिक्षक महासंघका पदाधिकारी र शिक्षा तथा विज्ञान मन्त्रालयका मन्त्री रघुजी पन्तबीच भएको सहमतिमा नौ बुँदा स्वीकार गर्ने निर्णय भएको छ ।

■ पृथ्वीसुब्बा गुरुङ
प्रवक्ता, नेपाल सरकार

यो भन्दा अघिको सबै सहमति उधारो थिए । यो सहमति तपाईंहरूको हातमा नगद छ । सम्हालेर प्रयोग गर्नुहोला । सरकारले धेरै उदारता देखाएको छ ।

■ रघुजी पन्त
शिक्षा मन्त्री

तोकिएको समयमा ऐन जारी नभएमा नेपाल शिक्षक महासंघ फेरि अहिलेभन्दा कडा सडक आन्दोलनमा जान बाध्य हुने छ ।

■ लक्ष्मीकिशोर सुवेदी
अध्यक्ष, नेपाल शिक्षक महासंघ

यी हुन् सहमतिमा नौ बुँदा

■ प्रभाव संवाददाता

काठमाडौं- चैत २० गतेदेखि काठमाडौंमा अन्दोलनमा उत्रिएका शिक्षकको मागलाई अन्ततः सम्बोधन गर्न सरकार सहमत भएको छ । शिक्षा ऐनको मागसहित सडकमा उत्रिएका शिक्षक महासंघसँग सरकारले बुधबार साँझ सहमति गरेको हो ।

शिक्षा मन्त्रालय र शिक्षक महासंघबीच भएको नौ बुँदे सहमति बुधवारको मन्त्रिपरिषद्ले स्वीकार गर्ने निर्णय गरेको छ । शिक्षा ऐनको मागसहित सडकमा उत्रिएका शिक्षक महासंघका पदाधिकारी र शिक्षा तथा विज्ञान मन्त्रालयका मन्त्री रघुजी पन्तबीच भएको सहमतिमा नौ बुँदा स्वीकार गर्ने निर्णय भएको छ, 'सरकारका प्रवक्तासमेत रहेको सञ्चारमन्त्री गुरुङले भने । शिक्षकका अधिकांश माग पूरा भए पनि शिक्षा ऐनमा भने उधारो सहमति गर्दै शिक्षक विद्यालय फर्केका छन् । शिक्षा ऐन असार १५ भित्र पारित गर्ने गरी सत्तापक्ष दल नेपाली कांग्रेसका प्रमुख सचेतक श्याम घिमिरे, नेकपा एमालेका प्रमुख सचेतक महेश बत्तौला र शिक्षा समितिका सभापति अम्बरबहादुर थापाले प्रतिवद्धता जनाएका छन् ।

तोकिएको मितिमा नयाँ विद्यालय शिक्षा ऐन जारी नभए कडा आन्दोलनमा जाने चेतावनी शिक्षक महासंघले दिएको छ ।

- शिक्षकहरूको स्वास्थ्य उपचारका सम्बन्धमा काठमाडौंमा अवस्थित निजामती अस्पतालमा सम्पूर्ण शिक्षक तथा विद्यालय कर्मचारीलाई सहुलियत उपलब्ध गराउने व्यवस्था गर्ने ।
- अस्थायी प्रकृति शिक्षक- राहत, अस्थायी, साविक उमावि, सिकाइ अनुदान, प्राविधिक धार, विशेष शिक्षा र बालविकास सहजकर्ताको विरामी विदा सञ्चित हुने र सो बापतको रकम अवकाश भएका बखतमा एकमुष्ट प्राप्त गर्ने ।
- प्रारम्भिक बालविकास सहजकर्ता र विद्यालय कर्मचारीको पारिश्रमिकका सम्बन्धमा नेपाल सरकारबाट तोकिएकोमोजिम व्यवस्था गर्ने ।
- आगामी आर्थिक वर्ष २०८२/८३ बाट स्थायी शिक्षकमध्ये प्राथमिक तृतीय, प्राथमिक द्वितीय, निम्न माध्यमिक तृतीय र माध्यमिक प्रथम श्रेणीका शिक्षकहरूका लागि निजामतीसरह ग्रेड संख्या र रकम कायम गर्ने ।

■ क्रमशः पृष्ठ २ मा

'नयाँ विद्यालय शिक्षा ऐन २०८२ असार १५ गतेभित्र प्रतिनिधिसभाबाट पारित गर्न शिक्षा, स्वास्थ्य तथा सूचना प्रविधि समितिका सभापति र सत्तापक्षका संसदीय दलका प्रमुख सचेतकहरूबाट मिति वैशाख १७ गते लिखित प्रतिवद्धता व्यक्त

■ क्रमशः पृष्ठ २ मा

सर्वोच्चका शाखा अधिकृतको अनधिकृत पत्रले रेशम पाँच घण्टा थुनामा

न्यायालय र हतारमा पक्राउ गर्ने प्रहरीमाथि उठ्यो गम्भीर प्रश्न

■ जेबी योञ्जन

काठमाडौं- मधेस र पश्चिम तराईमा गत आमनिर्वाचनमा जनताले मतपत्रमाफर्त विद्रोह गर्दा दुई नयाँ दल संसदमा देखिए- जनमत र नागरिक उन्मुक्ति पार्टी (नाउपा) । जनमत मधेसका जनता र नाउपा पश्चिम तराईका जनताका 'रोज्जा' दल हुन् ।

विकल्पका रूपमा जनताले अघि सारेका यी दुई दल एकतातिर उन्मुख छन् । नाउपा संरक्षक रेशमलाल चौधरी सर्वोच्चका एक कर्मचारीको 'प्रतिशोधपूर्ण' र अनधिकृत पत्र'का आधारमा बुधबार अपराह्न १ बजेअघि पक्राउ नपरेको भए सोही दिन एकता घोषणा भइसके थियो । किनभने प्रज्ञा भवन कमलादीमा एकता घोषणासभाको चाँजोपाँजो भइसकेको थियो । नेता कार्यकर्ता भेला हुँदै थिए । उनीहरू एकता उत्सव मनाउने तयारीमा थिए । तर, उनीहरूलाई क्रोधित पार्नेगरी रेशमको पक्राउ भयो ।

रेशलाई पक्राउका लागि सर्वोच्च अदालतबाट प्रहरीलाई पत्र पठाउने मुद्दा तथा रिट महाशाखाका अधिकृत महिमानसिंह विष्ट हुन् । उनले अनधिकृतरूपमा इजलासबाट भएको आदेशकै

पाँच घण्टा हिरासतमा परेर छुटेपछि रेशम चौधरी (बायाँ) र अनधिकृत पत्र पठाउने सर्वोच्च अदालतका शाखा अधिकृत महिमानसिंह विष्ट ।

रेशम पक्राउ-रिहा 'टाइमलाइन'

- दिउँसो करिब १:०० बजे प्रज्ञा भवनबाट पक्राउ
- डिल्लीबजार कारागार चलान
- नाउपा र जनमत एकता घोषणा प्रभावित
- दिउँसो २:३० तिर पक्राउको पत्र अनधिकृत भएको खुलासा
- दिउँसो ३:०० बजेपछि सर्वोच्चको पत्र कारागार कार्यालयमा
- करिब ४:०० बजे पत्र अनधिकृत भन्दै सर्वोच्चको विज्ञप्ति
- साँझ ५:३० बजेपछि रेशम रिहा

भाषामा आफैंले पत्र लेखी प्रहरीलाई दिएको रहस्य एक घण्टापछि खुल्यो । सर्वोच्चमा विष्टको पत्रले खैलाबैला मच्चियो । हतारमा सर्वोच्चले एउटा पत्र लेख्दै विष्टको पत्र अनधिकृत भन्दै रेशमलाई रिहा गर्न भनियो । सर्वोच्चको पत्र लिएर काठमाडौं प्रहरी कारागार कार्यालय डिल्लीबजारमा साढे तीन बजेतिर पुग्यो । त्यसवेलासम्म

नाउपा अध्यक्ष तथा रेशमकी श्रीमती रञ्जिता, बुबा लालवीर, जनमत अध्यक्ष डा. सिके राउतलगायत कारागार कार्यालयमा पुगिसकेका थिए । दुवै दलका कार्यकर्ताहरू नाराबाजी गर्न पुगेका थिए । अपराह्न ४ बजेतिर सर्वोच्चका प्रवक्ता अच्युतराज कुईकेलले विज्ञप्ति जारी गरे ।

■ क्रमशः पृष्ठ २ मा

जसरी अनधिकृत पत्र पठाउने र पक्राउ गराउने काम भयो, यसले न्यायालयमाथि गम्भीर प्रश्न उब्जिएको छ । एक जना कर्मचारीलाई रिस उठेको भरमा यसरी पत्र जाने स्थिति भए त्यसले न्यायालयमाथिको भरोसा संकटमा पर्छ । यसलाई म न्यायालयको चुक मान्छु । प्रहरी गम्भीर नबन्दाको परिणाम मान्छु ।

■ विजयप्रसाद मिश्र
अध्यक्ष, नेपाल बार एसोसिएसन

■ ■ ■

सन्दर्भ: वैदेशिक रोजगार

१५ मुलुकसँग श्रम सम्झौताको प्रयास युरोपेली मुलुकले देखाएनन् चासो

- १५ वटा देशसँग श्रम सम्झौताको प्रस्ताव
- प्रस्तावितमध्ये १२ मुलुक युरोपका
- युरोपेली मुलुकबाट नेपालसँग सम्झौता गर्न चासो नदिएका समस्या
- साउदी, कुवेत, इजरायल, कतार, मलेसियालगायतका मुलुकसँगको श्रम सम्झौता नवीकरणमा अलमल

■ मगता थापा

काठमाडौं- वैदेशिक रोजगारीमा नेपाली श्रमिक पठाउन श्रम सम्झौताको प्रस्ताव गरिएका देशको संख्या १५ पुगेको छ । पछिल्लोपटक गत वैशाख १३ गते बोस्निया र हर्जगोभिनासँग श्रम सम्झौताको विषयमा छलफल भएसँगै सम्झौताको विषय अगाडि बढाइएका मुलुकको संख्या १५ पुगेको हो । जसमा युरोपका बोस्नियासहित अल्बानिया, कोएसिया, लक्जमबर्ग, माल्टा, साइप्रस, पोल्याण्ड, पोर्चुगल, सर्बिया, बेल्जियम, अस्ट्रिया र मोन्टेनेग्रो गरी १२ मुलुक रहेका छन् । त्यस्तै एसियाका ब्रुनाइ, माल्दिभ्स

तथा युरेसियाको टर्की रहेको छ ।

प्रस्तावित मुलुकमध्ये मोन्टेनेग्रो र अल्बानियासँग दोहोरो छलफल अघि बढिसकेको श्रम, रोजगार तथा सामाजिक सुरक्षा मन्त्रालयले जानकारी दिएको छ । पछिल्लो समय रोजगारीका लागि व्यक्तिगत श्रम स्वीकृति लिएर विभिन्न मुलुक जानेहरू बढेसँगै सरकारले त्यस्ता मुलुकसँग श्रम सम्झौताको प्रस्ताव अघि बढाएको हो । उदीयमान श्रम गन्तव्य मुलुकसँग सम्झौता गरेर वैधानिक हिसाबबाट श्रमिक पठाउने सरकारको लक्ष्य छ ।

उताबाट सम्झौताको प्रस्ताव आएको मुलुकचाहिँ अस्ट्रियामात्र रहेको जनाइएको छ । त्यहाँ गैरकानुनिरूपमा बसेका कामदारलाई फर्काउने उद्देश्यले

सम्झौताको प्रस्ताव गरेको मन्त्रालयको वैदेशिक रोजगार व्यवस्थापन महाशाखाले जनाएको छ । अन्यथा, उताबाट सम्झौताका लागि प्रस्ताव नै नआउने महाशाखाका एक अधिकारीले बताए । युरोपका न्यून आय भएका मुलुकमा छिर्न सकेर तिरेको आधारमा विकसित मुलुकमा प्रवेश गर्न पाइने भएकाले नेपालीहरूका लागि युरोप आकर्षक श्रम गन्तव्य बन्न थालेको छ ।

खाडीको गर्मीबाट श्रमिकलाई युरोपतिर 'सिफ्ट' गर्न पाए उनीहरूले सेवासुविधा पनि तुलनात्मक रूपमा राम्रो पाउने बताइँदै आइएको छ । तर युरोपका मुलुकहरूले नेपालजस्तो अल्पविकसित मुलुकसँग श्रम सम्झौताको विषयमा खासै चासो भने नदेखाएको

ती अधिकारीले बताए । 'नेपाललाई पो आफ्ना श्रमिक धेरै कमाइ हुने, सुरक्षित देशमा जानु भन्ने हुन्छ तर यहाँबाट श्रमिक लैजाने कुरामा उनीहरूले खासै ध्यान दिएका छैनन् । प्रस्तावित सबै मुलुकसँग सम्झौता गर्न धेरै समय लाग्नसक्छ,' उनले भने ।

पूर्वी युरोपका देशहरूले भने केही चासो देखाएको उनको भनाइ छ । नेपालको 'इन्टरनेसनल रिकर्गनिसन' राम्रो नभएकाले पनि विकसित मुलुकले वास्ता नगरेको उनले बताए । खाडी मुलुक भने सस्तो ज्यालामा श्रमिक पाउने र नेपालीहरू इमान्दार हुने भएकाले नेपालसँग सम्झौता गर्न तयार हुने उनको भनाइ छ ।

नेपाली श्रमिकहरू श्रम सम्झौताविने विश्वका १७८ देशमा रोजगारीका लागि पुगिसकेका सरकारी तथ्यांक छ । यीमध्ये अहिलेसम्म १२ वटा देशसँग मात्र द्विपक्षीय सम्झौता भएको छ । कतार, दक्षिण कोरिया, बहराइन, जोर्डन, मलेसिया, जापान, मरिसस, युनाइटेड अरब इमिरेट्स (युएई), इजरायल, बेलायत, रोमानिया र जर्मनीसँग नेपालले सम्झौता गरेको छ । नेपाली श्रमिक धेरै पुगेका मुलुकसँग पनि सम्झौता हुन सकेको छैन भने कतिपय मुलुकसँग श्रम सम्झौता नवीकरण हुन बाँकी छ ।

जनहितमा जारी सन्देश

हावाहुरी बाट जोगिन घर लगायतका संरचना बलियो बनाऔं

हावाहुरीलाई रोक्न सकिदैन, तर पूर्वतयारी गर्ने हो भने हावाहुरीबाट हुने क्षति कम गर्न सकिन्छ ।

- घरको संरचना बलियो बनाऔं ।
- हावाहुरी चलन थाले झ्यालढोका थुनौं ।

- छानालाई ग्याबियन तारले राम्ररी कसेर बाधौं ।
- टिनको छानालाई जे-हुक (J-Hook) ले कसौं ।

- छतमा गमला बाधेर मात्र राखौं ।
- जस्तापाता लगायतका वस्तुहरू खुल्ला र जथाभावी नछोडौं ।

- भीडभाडमा भएका बेला हावाहुरी चले भागदौड नगरौं, बिस्तारै सुरक्षित स्थानमा जाऔं ।

- मोटरसाइकल, गाडी चलाईरहेको बेला हावाहुरी चले रोकेर सुरक्षित स्थानमा बसौं ।

- कतै कुनै सुरक्षित ओत नभेटे थुक्क बसेर दुवै हातले टाउको छोपी घोषे परौं ।

प्रभाव दैनिक

www.prabhavonline.com

प्रभाव पब्लिकेसन प्रा.लि.

काभ्रे-७, लिफ्त, काठमाडौं

प्रभाव दैनिक

National Daily

सम्पादकीय

महिमानको पछि लागेर मनमौजी

बुधबार सर्वोच्च अदालतले अचम्मको पुर्जी लिएर रेशम चौधरीलाई पक्राउ गर्न पुग्यो । यो पत्र अध्ययन नै नगरी काठमाडौं प्रहरीले पनि चौधरीलाई पक्रेर ल्यायो । डा. सिके राउतको जनमत पार्टीसँग एकताको तयारीमा रहेको नागरिक उन्मुक्तिका संरक्षक चौधरी नेपाल प्रज्ञा प्रतिष्ठान पुग्दै थिए । सोही क्रममा उनी पक्राउ परे ।

कतिपय मिडियाले उनलाई पुरानै मुद्दामा पक्राउ परेका हुन् भनेर समाचार लेखे भने कतिले उनलाई पक्राउ गर्नुको कारण खोजे । निकै सोधपुछपछि सर्वोच्च अदालतले के पत्ता लगायो भने आफ्नै कार्यालयका शाखा अधिकृत महिमानसिंह विष्टले मनमौजी पत्र काटेर उनलाई पक्राउ गर्न पुगेका रहेछन् । २०८० जेठ १४ मा सरकारको सिफारिसमा राष्ट्रपतिले आममाफी दिएपछि चौधरी थुनामुक्त थिए ।

उनै चौधरीलाई मनमौजी पक्राउ गर्न महिमान एकले पुगेका रहेछन् । उनको पत्रको अध्ययन नै नगरी काठमाडौं प्रहरी परिसरका डिएसपी प्रह्लाद कार्की नै खटिएका रहेछन् । त्यसपछि त प्रक्रिया बुझ्दाबुझ्दै चौधरी पाँच घण्टा प्रहरीको नियन्त्रणमा परे । उनलाई छुटाउन उनको दल, राज्यमन्त्री रहेका अरुण चौधरी सरकार छुट्नसमेत तयार भए ।

सर्वोच्चको यो पत्र प्रकरणले अदालत र प्रहरीमाथि सर्वसाधारणले कसरी हेर्ने ? न्याय सम्पादन गर्ने सर्वोच्च संस्था र यसलाई कार्यान्वयनका लागि सघाउने नेपाल प्रहरीको कार्यक्षमता, निर्णय क्षमतामाथि प्रश्न उठेको छ । अनधिकृत पत्र लेख्ने महिमानलाई त प्रहरीले पक्राउ गरेको छ । तर उनको गल्तीलाई विनाअध्ययन कार्यान्वयन गर्न जाने प्रहरीको कदमलाई कसरी लिने ? यस विषयमा पनि गम्भीर भएर सोच्नुपर्ने अवस्था आएको छ ।

पत्रकारितामा अचेल ‘फ्याक्ट चेक’ अर्थात् तथ्य जाँच अति आवश्यक भइसकेको छ । कारण डिपफेक, मिसइन्फरमेसन, डिसइन्फरमेसनका कारण पत्रकार सिकार भइरहेका छन् । जसका कारण भरपर्दो स्रोतविना समाचार प्रकाशन/प्रसारण नगर्ने सहिता नै हुन्छ । यसबाट पत्रकारिता पेसा निकै मर्यादित हुँदै आएको छ । यही पाठ नेपाल प्रहरीले पनि सिक्नुपर्ने देखिन्छ । पाइयो भन्दैमा छापिहाल्ने भन्दा पनि पत्रको विश्वसनीयता, चेन अफ कमाण्ड, माथिल्लो निकायको सूचनामा पनि प्रहरीले ध्यान दिनुपर्ने देखियो । यता सर्वोच्चले जुनसुकै कर्मचारीले पत्र चलाउन मिल्ने वा तोकिएका अधिकारीको पत्रमात्र प्रहरीले बुझ्ने कोड भाषा प्रयोग गर्नेजस्ता विषय अभ्यासमा ल्याउनुपर्छ । नभए मुलुककै न्याय सम्पादन गर्ने संस्थाप्रति विश्वसनीयता घट्दै जाने छ ।

श्रम सरोकार

निर्माण क्षेत्रमा काम गर्दा अपनाउनुपर्ने सावधानी

वैदेशिक रोजगारीमा गएका धेरै नेपालीहरू निर्माण क्षेत्रमा कार्यरत छन् । निर्माण क्षेत्रमा काम गर्दा विशेष सतर्कता अपनाउनुपर्ने हुन्छ । किनभने हरेक क्षण जोखिममा काम गर्नुपर्छ । निर्माण क्षेत्रमा काम गर्ने कामदारहरूले सुरक्षा सावधानीका आवश्यक सबै नियमहरूको पूर्ण पालना गर्नुपर्दछ, जसमा न्यूनतम यी कुराहरू पर्दछन्:

- हातमा पञ्जा वा कामको प्रकृत सहाउँदो, टाउकोमा हेलमेट खुट्टामा सेफ्टी सुज (स्टिल टो भएको जुता), पूरै शरीर ढाकिने युनिफर्म, आँखामा सेफ्टी ग्लास (चस्मा), मुखमा मास्क (धूलो हुनेमा अनिवार्य), कानमा इयर प्लग (ठूलो आवाज हुनेमा अनिवार्य) सामान्यतया प्रयोग गरिने न्यूनतम उपकरणहरू हुन् । धिनका अतिरिक्त स्काफोल्डिङ प्रयोग गरिने उचाई या गहिराइका काममा डोरीसहितको विशेष सेफ्टी ज्याकेट र बेल्ट, स्याण्ड ब्लास्टिङ गर्दा ब्लास्टिङका विशेष उपकरण जस्तै विशेष काममा विशेष (अतिरिक्त सुरक्षा) उपकरणहरू प्रयोग गर्ने ।
- काम गर्ने ठाउँमा आगो नियन्त्रणका लागि एकजना रेखदेख गर्ने व्यक्ति र सुरक्षा सावधानी हेर्ने छुट्टै सेफ्टी सुपरभाइजर पनि अनिवार्य रहनुपर्ने नियम नै हुन्छ, उक्त नियमको पालना गर्ने ।
- कम्पनीको काम व्यक्तितगत काम जस्तो आफूखुसी गर्नु हुँदैन, ठूला कम्पनीहरूका प्रायः काममा हरेक दिन काम सुरु गर्नुअघि अनुमति लिनुपर्ने सिस्टम हुन्छ, यस्तो पर्मिट दिनुअघि काम गर्ने स्थल सुरक्षित छ, छैन जाँच गर्नुपर्छ ।
- काममा प्रयोग हुने सबै उपकरणहरू दुरुस्त हुनुपर्दछ, जाँचेर सुरक्षित भएको ट्याग नै लगाइएको हुनुपर्दछ । साथै गाडी चालक तथा अपरेटरहरू पनि लाइसेन्स होल्डरहरू हुनुपर्दछ ।
- आफूले नजानेको, नबुझेको या नसकेको काम गर्नुहुँदैन, पहिले सिकेर दक्ष र सक्षम बन्नुपर्दछ ।
- शारीरिक र मानसिकरूपमा अस्वस्थ रहेको बेला काम गर्नु हुँदैन, आराम गरी पहिला स्वस्थ बन्नुपर्दछ ।
- ठूलो हावाहुरी चल्दा, पानी पर्दा या अरू कुनै प्रदूषण फैलिएको असामान्य र असुरक्षित अवस्थामा काम गर्नु हुँदैन ।
- काम गर्दा अचानक कुनै दुर्घटना हुन गए, कुनै हानि नोक्सानी हुन गए या अप्रत्यासितरूपमा प्रतिकूल अवस्था सिर्जना भए तुरुन्त आफूभन्दा सिनियरलाई खबर गरी समाधान खोज्नुपर्दछ । कुनै शंका लागे सोच्नुपर्छ । अन्दाजमा कुनै काम गर्नु हुँदैन ।

■ अप्सरा गौतम

मुलुकमा श्रमिकको कुरा मजदुर दिवसको दिनमात्र उठ्ने गर्दछ । भुइँ तहबाट उच्च तहमा पुगेको भए पनि कसैले श्रमिकको निम्ति ठोस कदम चाल्न सकेका छैनन् । त्यसैले मजदुर दिवस अथवा मे १ तारिखका दिन हरेक वर्ष प्रभातफेरि, न्याली, सभामा मात्र मजदुरको हक हितका पक्षमा चर्का भाषणबाजी गरेर मे दिवस मनाउनुमा कुनै सार्थकता छैन । वैदेशिक रोजगारीका चुनौतीलाई हटाउँदै थप व्यवस्थित र भरपर्दो बनाउन प्रभावकारी कदम चाल्नुपर्छ ।

■ तितिशा पौडेल

श्रमिक दिवस केवल उत्सव वा बिदा मनाउने दिन होइन । श्रमिकहरूको आवाज साकार पार्ने, सरकार र निजी क्षेत्रलाई श्रमिक अधिकारको स्मरण गराउने र सामाजिक न्यायको माग गर्ने अवसर हो । श्रमिकको सम्मान, सुरक्षा र न्याय सुनिश्चित गरिएमात्र सकारात्मक परिणाम सम्भव छ ।

मजदुरलाई सधैं आश्वासन: रोकिएला त श्रम शोषण ?

आज ‘मे दिवस’ अर्थात् अन्तर्राष्ट्रिय श्रमिक दिवस । यो दिवस प्रत्येक वर्ष मे १ का दिन विश्वभरि मनाइन्छ । यो दिवस सन् १८८६ मा अमेरिकाको सिकागोमा ‘आठ घण्टा काम, आठ घण्टा मनोरञ्जन र आठ घण्टा आराम’ नारासहित सुरु भएको हो । अन्तर्राष्ट्रिय श्रम संगठनको स्थापना हुनुअघि मजदुरलाई वस्तुको रूपमा हेरिन्थ्यो । कमभन्दा कम तलब दिइन्थ्यो । ज्याला, तलब दिने प्रचलन १९औँ शताब्दीपछि सुरु भएको हो । मजदुरसँग आश्रित परिवारलाई बेवास्ता गरिन्थ्यो । एउटा वर्गले अर्को वर्गमाथि शोषण गर्ने गरेको थियो ।

सन् १९१९ मा अन्तर र्ष्ट्रिय श्रम संगठनको स्थापना भयो।त्यसपछिआइएलएलोलोले आफ्नो स्थापनाकालदेखि नै श्रमिकहरूको हक अधिकारका लागि काम गर्दै आएको छ। विश्वका धेरै मुलुक आर्थिक समृद्धितर्फ लागेपछि श्रम क्षेत्र विस्तार हुँदै गयो। श्रमबजारमा श्रमिकको माग बढ्दै गयो। नेपाल सन् १९६६ देखि नै औपचारिक रूपमा आइएलएलसँग आवद्ध छ । नेपालको मजदुर दिवसको इतिहासअनुसार नेपालमा श्रमिकले यो दिवस २०४७ सालपछि, मात्र मनाउन थालेको पाइन्छ । २०६४ सालदेखि अन्तर्राष्ट्रिय मजदुर दिवसको दिन सरकारले आधिकारिकरूपमा सार्वजनिक विदा दिन थालेको हो ।

नेपालको संविधानअनुसार श्रम गरी आफ्नो जीविकोपार्जन गर्ने हरेक व्यक्ति श्रमिक हुन् । श्रमिक भन्नाले पारिश्रमिक लिई रोजगारदाताका लागि शारीरिक वा बौद्धिक कार्य गर्ने कामदार वा मजदुर हुन् । आज विश्वका मजदुरले यस दिवसलाई पर्वका रूपमा लिँदै आफ्ना हक अधिकारको सुनिश्चितताका लागि सरकार र रोजगारदातालाई दबाव दिने उद्देश्यले विभिन्न कार्यक्रम गरी मनाउँदै छन् । तर, दैनिक ज्यालामा दिनभरि श्रम गर्ने मजदुरलाई यो दिवसको बारेमा न हिजो थाहा थियो न आज । राजनीतिक दलका नेताहरूले सस्तो लोकप्रियताका लागि काम नगरी मनपरि बोलेर भ्रम छन् प्रवृत्तिका कारण जनताको नेतामाथि हेर्ने नजर नै गलत भइसकेको छ । आफ्ना हक र अधिकारहरूको प्रयोग मजदुर

सन्दर्भ : अन्तर्राष्ट्रिय श्रमिक दिवस

छन् । विदेसिएका कतिपय श्रमजीवी मजदुरहरूको ज्यालामात्र होइन कामको पनि कुनै ग्यारेण्टी छैन । कतिपयले काम गर्दागर्दै ज्यान गुमाएका छन् । अंगभंग भएका छन् । उनीहरूको कुनै विमा हुँदैन । त्यो वर्गमा पर्ने मजदुरको आवाज राज्यले नसुने कसले सुनिदिने ? जनताका लागि जनताद्वारा चुनिएका तीन तहको सरकार छ । यो समयमा सरकारले आफ्नो उपस्थिति र सरकारको अनुभूति दिलाउने सुनौलो मौका पनि हो । अब पनि राज्यले तत्काल कदम नचाल्ने हो भने श्रमिक वर्गको अवस्था अझै नाजुक हुने निश्चित छ । यस्तो श्रमिक दिवस जतिपटक आए पनि कागलाई बेल पाक्यो, हर्ष न विस्मात भनेजस्तै हुने छ । सरकारले श्रम शक्तिलाई समय र प्रविधिमैत्री बनाउन तालिम, प्रशिक्षण र सीप सिकाइको मौका प्रदान गर्न स्थानीय तहबाट सुरुआत गरेको छ । तर त्यति मात्रले पुग्दैन

रोजगारी सिर्जना पनि गर्नुपर्छ । पछिल्लो समय काममा प्रविधिको प्रयोग बढ्दो छ । समाजको चरित्र बदलिएको छ, कामदार ‘हार्ड वर्क’भन्दा ‘स्मार्ट वर्क’ गर्न रुचाउँछन् । काममा कम्प्युटर, इण्टरनेट, रोबोट र आर्टिफिसियल इण्टेलिजेन्स (एआई) जस्ता आधुनिक प्रविधिको बढ्दो प्रयोगले पुरानो सीप प्रयोगहीन हुने र पहिलाको तुलनामा थोरै मानव साधनबाट त्यति नै काम सम्पन्न गर्न सकिने अवस्थाले रोजगारी कटौतीको अवस्थामसमेत आइरहेको छ ।

अधिकांश श्रमिकले भोगिरहेका समस्यामध्ये एक हो, पारिश्रमिक । सरकारले न्यूनतम पारिश्रमिक १७ हजार ३०० रूपैयाँ तोकिदिएको भए पनि नियमनको अभावका कारण श्रमिक न्यून तलबमा काम गर्न बाध्य छन् । यता, कानुनले तोकेबमोजिमको सेवासुविधाबाट पनि श्रमिक वञ्चित छन् । श्रमिकको हक अधिकारको संरक्षणका लागि मुलुकमा श्रम, रोजगार तथा सामाजिक सुरक्षा मन्त्रालय र त्यस मातहतका निकाय स्थापना गरिएको छ । तर, ती निकायले पनि श्रमिकको हक अधिकारको सुनिश्चितता गर्न सकेका छैनन् ।

मुलुकमा श्रमिकको कुरा मजदुर दिवसको दिनमात्र उठ्ने गर्दछ ।

भुइँ तहबाट उच्च तहमा पुगेको भए पनि कसैले श्रमिकको निम्ति ठोस कदम चाल्न सकेका छैनन् । त्यसैले मजदुर दिवस अथवा मे १ तारिखका दिन हरेक वर्ष प्रभातफेरि, न्याली, सभामा मात्र मजदुरको हक हितका पक्षमा चर्का भाषणबाजी गरेर मे दिवस मनाउनुमा कुनै सार्थकता छैन । वैदेशिक रोजगारीका चुनौतीलाई हटाउँदै थप व्यतर्बस्थित र भरपर्दो बनाउन प्रभावकारी कदम चाल्नुपर्छ । बढ्दो बेरोजगारीको समस्यालाई क्रमशः हटाउन आमयुवालाई रोजगारीको व्यवस्था गर्नुपर्छ ।

राजनीतिक दलहरू जनताप्रति वफादार र इमान्दार भएर देश निर्माणमा चिन्तित र गम्भीर हुँदै भाषणलाई होइन कामलाई महत्त्व दिने बेला आएको छ । अब मजदुरको हकहितका लागि भन्दै चर्का भाषणबाजीलाई बहिस्कार गरेर कामलाई प्राथमिकता, मजदुरलाई उचित सुविधा, काम गर्ने संस्कार र काम गर्नेप्रति सम्मानको भावना विकास गरौं ।

मजदुर दिवस : श्रमिकको संघर्ष सम्भन्ने दिन

आज १३५औँ अन्तर्राष्ट्रिय श्रमिक दिवस । हरेक वर्ष मे १ तारिखलाई विश्वभर ‘अन्तर्राष्ट्रिय मजदुर दिवस’ को रूपमा मनाइन्छ । जसलाई केही देशहरूमा श्रमिक दिवस वा ‘मे दिवस’को रूपमा पनि मनाइन्छ, श्रमिक र श्रमिक वर्गको उत्सव हो, जुन अन्तर्राष्ट्रिय श्रमिक आन्दोलनद्वारा प्रचारित छ र प्रत्येक वर्ष मे १, वा कुनै देशहरूमा मे महिनाको पहिलो सोमबारमा पनि मनाउँछन् । यो दिवसमा अधिकांश देशमा सार्वजनिक विदा दिने चलन छ, भने केही देशमा विदा दिइँदैन । यो दिवस श्रमिकहरूको ऐतिहासिक संघर्ष, त्याग र अधिकार प्राप्तिका लागि लडाइँको सम्झनामा मनाइन्छ । श्रमिकको हकअधिकारको सुनिश्चितताका लागि दबाव दिने उद्देश्यले हरेक वर्ष श्रमिक दिवस मनाइँदै आइएको छ । श्रम र श्रमिकको सम्मान गर्ने, उनीहरूको योगदान सम्झने र अझ न्यायपूर्ण, सुरक्षित र समान अवसर सुनिश्चित गर्ने प्रतिबद्धतामा जोड दिन मनाउने गरिन्छ ।

मजदुर आन्दोलनको प्रारम्भ बेलायतबाट भएको पाइन्छ । तर सन् १८८६ मा अमेरिकाको सिकागोमा ‘आठ घण्टा काम, आठ घण्टा मनोरञ्जन र आठ घण्टा आराम’ नारासहित सुरु भएको मजदुर आन्दोलनको सम्झनामा विश्वभर श्रमिक दिवस मनाइन्छ । सो आन्दोलनको क्रममा सिकागोको हेय मार्केट भन्ने ठाउँमा बम विष्फोट भएको र बम विष्फोट कसले गराएको भन्ने नखुले पनि प्रहरीले आन्दोलनरत मजदुरमाथि व्यापक दमन गरेको थियो । प्रहरीको गोली लागि सात जना मजदुरको मृत्यु भई मजदुर आन्दोलनले त्यसपछि सफलतासमेत हासिल गर्‍यो । सन् १८८९ मा फ्रान्सको पेरिसमा सम्पन्न विश्वका श्रम संगठन एवं श्रमिक नेताको बैठकले विश्व श्रमिक दिवस विश्वभर मनाउने निर्णय गरेको हो । त्यसयता सन् १८९० देखि हरेक वर्ष अंग्रेजी महिनाको मे १ तारिखमा श्रमिक दिवस मनाउन सुरु गरियो । विश्वका मजदुरले यस दिवसलाई पर्वका रूपमा लिँदै आफ्ना हकअधिकारको सुनिश्चितताका लागि सरकार र रोजगारदातालाई दबाव दिने उद्देश्यले विभिन्न कार्यक्रम आयोजना गर्छन् ।

मजदुरको वर्तमान अवस्था हेर्दा नेपालजस्तो विकासोन्मुख देशमा अझै पनि श्रमिकहरू श्रमको उचित मूल्यबाट वञ्चित छन् । निर्माण, उद्योग, ढुवानी, घरेलु काम, वैदेशिक रोजगार, होटल र कृषि क्षेत्रमा कार्यरत श्रमिकहरू न्यून पारिश्रमिक, असुरक्षित कार्यस्थल र सामाजिक सुरक्षाको अभावमा पनि काम गर्न बाध्य छन् । कतिपय निर्माण क्षेत्रका श्रमिक अव्यधिक जोखिममा काम गर्ने तर न्यूनतम ज्याला पाउने गरेका छन् । त्यस्तै वैदेशिक रोजगारीमा जाने श्रमिक घरेलु हिंसा, श्रम शोषण र स्वास्थ्य जोखिमको सिकार बनेका छन् । साथै, घरेलु कामदारले अनौपचारिक क्षेत्रभित्रको

कार्य गर्नुपर्ने भएकाले कुनै कानुनी संरक्षण छैन । यस्ता चुनौतीहरूको सामना गर्दै श्रमिक आन्दोलन कानुनी मान्यता प्राप्त भएको पाइन्छ । त्यसमा नेपालको संविधान, २०७२ ले श्रमिकलाई संगठित हुने, माग प्रस्तुत गर्ने, हड्ताल गर्ने अधिकार दिएको छ । श्रम ऐन २०७४ ले न्यूनतम ज्याला, कामको समय, विदा, सामाजिक सुरक्षा, ट्रेड युनियन अधिकार सुनिश्चित गरेको छ । तर यी कतिपय कागजीरूपमा मात्र सीमित भएर व्यवहारमा अधिकारको पूर्णकार्यान्वयन नभएकाले अझै चुनौतीपूर्ण छ ।

प्रविधिको द्रुत विकासले पनि श्रमिकमाथि चुनौती सिर्जना गरेको छ । डिजिटल प्रविधिको आगमनले कार्यशैली बदलिएको छ । प्रविधिगत परिवर्तनले केही श्रमिकलाई रोजगारीबाट विस्थापित पनि गरिरहेको छ । त्यसैले प्रविधि र मानव श्रमबीचको सन्तुलन कायम राख्दै श्रमिकको सीप अभिवृद्धि गर्ने नीति आवश्यक छ । साथै, महिलाहरूले गरेको योगदान मूल्यांकन हुन सकेको छैन ।

महिला श्रमिक अझ बढी दोहोरो शोषणको सिकारमा परेका छन् । लैंगिक भेदभावसँगै श्रम शोषण भोग्न बाध्य छन् । महिलाले घरेलु कामदेखि हरेक क्षेत्रमा योगदान गरिरहेको भए पनि निर्णय गर्ने तहमा उनीहरूको सहभागिता न्यून छ । सुत्केरी विदा, मातृत्व सुरक्षाको कार्यान्वयन कानुनीरूपमा मात्र भएको छ । व्यावहारिक कार्यान्वयन अपूरो नै रहेको देखिन्छ ।

श्रमिक दिवस केवल उत्सव वा विदा मनाउने दिन होइन । श्रमिकहरूको आवाज साकार पार्ने, सरकार र निजी क्षेत्रलाई श्रमिक अधिकारको स्मरण गराउने र सामाजिक न्यायको माग गर्ने अवसर हो । श्रमिकको सम्मान, सुरक्षा र न्याय सुनिश्चित गरिएमा मात्र सकारात्मक परिणाम सम्भव छ । श्रमिक उत्पादन र देश निर्माणका मेरुदण्ड हुन् । तिनको श्रम, पसिना र बलिदानबाट देश बन्छ । तसर्थ, मजदुर दिवसलाई केवल दिवसको रूपमा सीमित नगरी एउटा सामाजिक परिवर्तनको संवाहकको रूपमा लिने बेला आएको छ ।

प्रतिभा पहिचानार्थ ‘गण्डकी लोकतारा’ हुने

“हाम्रो अभियात्र, लोक संस्कृतिको संरक्षण, श्रष्टाको सम्मान, नव प्रतिभाको प्रोत्साहन”

प्रथम **गण्डकी लोक तारा**

■ **प्रभाव संवाददाता**

गण्डकी- राष्ट्रिय लोक तथा दोहोरी गीत प्रतिष्ठान नेपाल, गण्डकी प्रदेश समितिले लोकगायन प्रतियोगिता 'प्रथम गण्डकी लोकतारा' आयोजना गर्ने भएको छ । प्रतिभा पहिचानसँगै लोकसंगीत जगेर्ना गर्ने उद्देश्यले प्रतियोगिता आयोजना गरिएको प्रतिष्ठानको गण्डकी प्रदेश कार्यसमितिका अध्यक्ष राजन कार्कीले जानकारी दिए ।

उनका अनुसार मुस्ताङ र मनाङबाहेक प्रदेशका नौ जिल्लामा रहेका प्रतिष्ठानका जिल्ला समितिले आगामी जेठ २० गतेसम्म 'अडिसन' सञ्चालन गरी छनोटमा

परेका प्रतिभाको नाम प्रदेश समितिमा पठाउने छन् । 'प्रतियोगिताको फाइनल प्रतियस्पर्धा विश्वसंगीत दिवसको अवसर पारेर आगामी असार ७ गते पोखरामा आयोजना हुने छ,' उनले भने, 'निर्णायकमा लोकसंगीत क्षेत्रका विशिष्ट व्यक्तित्वहरू रहनुहुने छ ।'

प्रतिष्ठानको प्रदेश कार्यसमितिले पहिलोपटक प्रदेशस्तरीय बृहत् लोकगायन प्रतियोगिता सञ्चालन गर्न लागेको हो । प्रतियोगितामा प्रथम पुरस्कार 'गण्डकी लोकतारा' उपाधिसहित ५१ हजार १११ रूपैयाँ, द्वितीयलाई ३१ हजार १११, तृतीयलाई २१ हजार १११ र सातवना पुरस्कार ११ हजार १११ रूपैयाँ राखिएको छ ।

‘ऊनको स्वीटर’ मा पूर्वी

नेपालको सुन्दरता र संस्कृतिलाई देख्न पाइने

वैशाख २६ बाट नेपाल तथा विदेशमासमेत प्रदर्शन हुँदै

■ **प्रभाव संवाददाता**

काठमाडौं- चलचित्र 'ऊनको स्वीटर' मा पूर्वी नेपालको सुन्दरता, संस्कृतिलाई देख्न पाइने अभिनेता वीपिन कार्कीले बताएका छन् । चलचित्रको श्रव्यदृश्य (ट्रेलर) सार्वजनिक गर्दै अभिनेता कार्कीले चलचित्रमा 'गुरुङसेनी' युवती र 'काफ्ले ब्राह्मण' युवकबीचको प्रेम सम्बन्धमा आउने जातीय अन्तर्विरोधको कथा समेटिएको बताए ।

उनले भने, 'गीतसंगीतभै सरल र सहज कथामा चलचित्र बनेको छ । यसले दुई दशक अगाडिको समयमा फर्काउँछ र त्यसबेलाको एउटा ग्रामीण परिवेशसँग परिचित गराउँछ । यो चलचित्र हेर्नेसँगै अनुभूति गर्ने किसिमको बनेको छ ।'

उनले पछिल्लो समय आइरहेका भन्दा नितान्त भिन्न भूमिकामा आफू चलचित्रमा देखिने बताए । उक्त चलचित्रका निर्देशक नवीन चौहानले चलचित्रमार्फत आफूले कल्पना गरेको संसारलाई दर्शकसम्म पुर्‍याउन लागेको बताए ।

'मैले सोचेको एउटा संसारलाई चलचित्रको पर्दामा ल्याएको छु । यो पात्र र यहाँको परिवेश मेरो कल्पना र यथार्थ हुन् । गीतसंगीतमार्फत कथा भन्दै गर्दा यसपटक ठूलो पर्दामा आएका छौं,' उनले भने ।

पूर्वी नेपालको पाँचथर जिल्लामा छायांकन गरिएको चलचित्रमा अभिनेता कार्कीसँगै अभिनेत्री मिरुना मगर, परीक्षा लिम्बू, विल्सनविक्रम राई, सुनिल पोखरेल, माओत्से गुरुङ, प्रेम सुब्बालगायतका कलाकारले अभिनय गरेका छन् । अभिनेत्री मगरले

उक्त चलचित्रमा आँखालाई शीतलता, कानलाई कर्णप्रिय संगीतसहित पाँचथरको एक समाजको कथालाई देखाइएको बताइन् ।

'बाल्यकाल नै विदेशमा बितेकाले होला, यसपटक छुट्टै संसारमा बाँच्न पाएँ । मैले आफ्नो 'पात्र'अनुसारको भूमिका सफलतापूर्वक पूरा गरेकी छु । चलचित्रले गुरुङ-मगर र ब्राह्मण समुदायको संस्कृति र आपसी सद्भावलाई भत्काउने कोसिस गरेको छ,' अभिनेत्री मगरले भनिन् ।

उक्त चलचित्रमा गीतसंगीत निर्देशकको भूमिका गायक सुजन चापागाउँले निर्वाह गरेका छन् । उनले चलचित्रमा काम गर्दा नयाँ अनुभव संगालेको बताए । निर्माण पक्षका अनुसार यही वैशाख २६ मा नेपालसहित विदेशमासमेत सो चलचित्र प्रदर्शन हुने छ ।

रंजशाला

पोखरा स्पोर्टस् अवार्ड

चार विधामा मनोनयन सार्वजनिक

■ **प्रभाव संवाददाता**

कास्की- नेपाल खेलकुद पत्रकार मञ्च गण्डकीले बर्सेनि आयोजना गर्दै आएको पोखरा स्पोर्ट्स अवार्डको नवौँ संस्करण यही वैशाख २६ गते पोखरामा हुँदै छ । मञ्चले बुधवार अवार्डअन्तर्गत चार विधामा मनोनयन सार्वजनिक गरेको छ ।

वर्ष उत्कृष्ट खेलाडी महिलामा भलबलका अरुणा शाही (म्याग्दी), फेन्सिङका कृपा गुरुङ (स्याङ्जा) र आईटिएफ तेक्वान्दोकी सुस्मिता थापा (बागलुङ) मनोनयनमा परेका छन् । यसैगरी वर्ष उत्कृष्ट खेलाडी पुरुषतर्फ भलबलका विश्वास अधिकारी (नवलपुर), टेनिसका प्रदीप खड्का (कास्की) र फुटबलका सुमित श्रेष्ठ (कास्की) मनोनयनमा परेका छन् ।

उदीयमान खेलाडीतर्फ एथलेटिक्सका बादल कार्की (बागलुङ), भलबलका जीतबहादुर सार्की (स्याङ्जा) र क्रिकेटमा रचना चौधरी (कास्की) तथा वर्ष उत्कृष्ट प्रशिक्षक विधामा टेनिसका निरज थापा (कास्की), रमेश केसी (स्याङ्जा) र फुटबलका राजेन्द्र तामाङ (कास्की) मनोनयनमा परेका छन् ।

अवार्ड कार्यक्रममार्फत वर्ष खेलाडी पुरुष, वर्ष खेलाडी महिला, वर्ष उत्कृष्ट प्रशिक्षक, वर्ष उदीयमान खेलाडी, लाइफटाइम अचिभमेन्ट

9th POKHARA SPORTS AWARD 2081
Nominee

मनोनयनमा पर्न सफल खेलाडी तथा प्रशिक्षक

वर्ष उत्कृष्ट खेलाडी (महिला)	वर्ष उत्कृष्ट खेलाडी (पुरुष)	उदीयमान खेलाडी
BEST PLAYER (FEMALE)	BEST PLAYER (MALE)	EMERGING PLAYER
अरुणा शाही (म्याग्दी) अधिकारी	सुस्मिता थापा (बागलुङ) अधिकारी	सुस्मिता थापा (बागलुङ) अधिकारी
कृपा गुरुङ (स्याङ्जा) अधिकारी	विश्वामित्र शर्मा (कास्की) अधिकारी	विश्वामित्र शर्मा (कास्की) अधिकारी
सुस्मिता थापा (बागलुङ) अधिकारी	विश्वामित्र शर्मा (कास्की) अधिकारी	विश्वामित्र शर्मा (कास्की) अधिकारी

वर्ष उत्कृष्ट प्रशिक्षक
BEST COACH

निरज थापा (कास्की)
अधिकारी

रमेश केसी (स्याङ्जा)
अधिकारी

राजेन्द्र तामाङ (कास्की)
अधिकारी

ORGANIZED BY:
नेपाल खेलकुद पत्रकार मञ्च गण्डकी
NEPAL SPORTS JOURNALISTS FORUM GANDAKI

चर्च ब्वाइज

भोजपुर गोल्डकपको

सेमिफाइनलमा

भोजपुर (प्रस)- आठौँ अन्तर्राष्ट्रिय आमन्त्रित मेयर भोजपुर गोल्डकप फुटबल प्रतियोगिताअन्तर्गत बुधवार भएको अन्तिम क्वाटरफाइनल खेलमा चर्च ब्वाइज युनाइटेड काठमाडौँ सेमिफाइनल प्रवेश गरेको छ ।

चर्च ब्वाइज र एलएक्स सिटी मोरङबीच गोल हुन नसकेपछि खेललाई पेनाल्टी सुटआउटमा ल्याइएको थियो । पेनाल्टी सुटआउटमा पनि दुवैतर्फबाट बराबर तीन/तीन गोल भएपछि खेल 'सडनडेथ'मा धकेलियो । चर्च ब्वाइजका तर्फबाट एकराज बुढाथोकी, सामुएल सुनुवार, सुजन बलम्पाकीले गोल गरे भने मोरङकातर्फबाट अभिषेक ठकुरी, छिरेन्द्र तामाङ र नवयुग श्रेष्ठले गोल गरे ।

सडनडेथमा चर्च ब्वाइजका लक्ष्मा पाख्रिनले गरेको गोल नै निर्णायक बन्यो । प्रतियोगिताको म्यान अफ दि म्याच चर्च ब्वाइजका गोलरक्षक विवश चौधरी बने । प्रतियोगिताअन्तर्गत बिहीबारदेखि सेमिफाइनलका खेल हुने छन् ।

पहिलो खेल सशस्त्र प्रहरी बल नेपाल (एपिएफ) र जर्जियन फुटबल क्लब भारतबीच हुने छ भने शुक्रवारको खेल भगवती स्पोर्टस् क्लब खोटाङ र चर्च ब्वाइज युनाइटेड काठमाडौँबीच हुने आयोजक भोजपुर जिल्ला फुटबल संघले जनाएको छ ।

क्ल ४९ लाख रूपैयाँ लागतमा भोजपुर नगरपालिका-७ स्थित रंगशालामा वैशाख १४ गतेदेखि २० गतेसम्म सञ्चालन हुने प्रतियोगितामा छिमेकी भारतको जर्जियन फुटबल संघ, सलहेश फुटबल क्लब सिरहा, सशस्त्र प्रहरी बल नेपाल, भगवती स्पोर्टस् क्लब खोटाङ, नवोबुद्ध फुटबल क्लब सप्तरी, चर्च ब्वाइज युनाइटेड काठमाडौँ र एलएक्स सिटी मोरङगरी आठ टिमले सहभागिता जनाएका थिए ।

जिल्ला फुटबल संघको आयोजना तथा भोजपुर नगरपालिकाको मुख्य प्रायोजनमा प्रत्येक वर्ष जिल्ला सदरमुकाममा सञ्चालन हुँदै आएको प्रतियोगिताका विजेता तथा उपविजेताले उपाधिसहित क्रमशः पाँच लाख र तीन लाख रूपैयाँ पाउने छन् । अन्य व्यक्तिगत विधातर्फ पनि सर्वोत्कृष्ट खेलाडी, सर्वाधिक गोलकर्ता, उत्कृष्ट गोलरक्षकलाई पुरस्कारको व्यवस्था गरिएको आयोजक भोजपुर जिल्ला फुटबल संघका अध्यक्ष प्रविण सुवालले जानकारी दिए । प्रतियोगिताका लागि भोजपुर नगरपालिकाले ३० लाख रूपैयाँ सहयोग गरेको छ । गत वर्षको उपाधि चर्च ब्वाइज युनाइटेड काठमाडौँले जितेको थियो ।

बंगलादेशको पञ्चगढमा एक स्थानीय किसान पाकेको खुर्सानी देखाउँदै । बंगलादेशको सुदूरउत्तरमा अवस्थित पञ्चगढ खुर्सानी खेतीका लागि अनुकूल चिसो हावापानी र उर्वर माटोयुक्त रहेकोले राम्रो उत्पादन हुने गरेको छ ।

तस्विर: सिन्ह्वा

रुसका लागि लडिरहेका ६०० उत्तर कोरियाली सैनिक मारिएको दाबी

सियोल- प्योङयाङले मस्कोलाई सहयोग गर्न सेना तैनाथ गरेको आधिकारिक पुष्टि गरेपछि युक्रेनविरुद्ध रुसका लागि लडिरहेका करिब ६०० उत्तर कोरियाली सैनिक मारिएको र हजारौं घाइते भएको सियोलका एक सांसदले बुधबार बताएका छन् ।

‘अहिलेसम्म उत्तर कोरियाली सैनिकहरूको हताहती अनुमानित चार हजार ७०० रहेको छ, जसमा करिब ६०० जनाको मृत्यु भएको छ,’ संसद्को गुप्तचर समितिका सदस्य सांसद ली सेओङ-क्वेनले देशको जासुसी एजेन्सीद्वारा दिइएको ब्रिफिङपछि पत्रकारहरूलाई भने ।

उत्तर कोरियाले सोमबार पहिलोपटक रुसमा सेना तैनाथ गरेको पुष्टि गरेको छ । सरकारी समाचार एजेन्सी केसिएनएले प्योङयाङका सैनिकहरूले मस्कोलाई रूसी सीमावर्ती क्षेत्र कुर्कमा युकेनी नियन्त्रणमा रहेको क्षेत्र पुनः प्राप्त गर्न मद्दत गरेको रिपोर्ट गरेको छ ।

सियोल र वासिङ्टनले

प्योङयाङलाई सहयोगका लागि थप सेना र हतियार पठाएको आरोप लगाए पनि दुवै देशबाट महिनाौंको आधिकारिक मौनतापछि मस्कोले उत्तर कोरियाको सहभागितालाई छुट्टै पुष्टि गरेको थियो । यस वर्ष करिब दुई हजार सैनिकलाई आणविक हतियार भएको उत्तर कोरियामा फिर्ता लिएएको लीले बताए । उनीहरूलाई अहिले प्योङयाङ र देशभरका अन्य स्थानहरूमा एकातवासमा राखिएको बताइएको छ ।

‘मारिएका सैनिकका शवहरू उत्तरमा फिर्ता लैजानुअघि स्थानीयरूपमा कुर्कमा जलाइएको बुझिएको छ,’ लीले भने, ‘उत्तर कोरियाले दुई चरणमा १८ हजार सेना परिचालन गरेर रुसलाई कुर्क पुनः कब्जा गर्न सहयोग गर्‍यो ।’ मार्चदेखि यस क्षेत्रमा भडपको संख्या घटेको छ । उनका अनुसार उत्तर कोरियाली सेनाभित्र अत्यधिक मदिरा सेवन र चोरीसहित दुर्य्वहारका खबरहरू आएका छन् ।

युद्ध क्षमता उल्लेखनीय रूपमा सुधारिएको

दक्षिण कोरियाले सैनिक खटाउने कार्यको पटक-पटक आलोचना गरेको छ र युक्रेनविरुद्धको रुसको युद्धमा सहयोग गर्न मिसाइलसहित कन्टेनर-लोड हतियार पठाएकामा उत्तर कोरियाको आलोचना गरेको छ । सियोलले दाबी गरेअनुसार बदलमा आणविक-सशस्त्र उत्तर कोरियाले रूसबाट उल्लेखनीय प्राविधिक सहयोग प्राप्त गरेको छ । यसबाहेक छ, महिनाको लडाइँपछि सियोलको नेसनल इन्टेलिजेन्स सर्भिसले उत्तर कोरियाली सेनाको ‘युद्ध क्षमतामा उल्लेखनीय सुधार भएको’ अनुमान गरेको लीले बताए । ‘प्रारम्भिक अनुभवहीनता घटेको छ र उनीहरू ड्रोनसहित नयाँ हतियार प्रणाली प्रयोग गर्नमा बढी दक्ष भएका छन्,’ उनले भने । उत्तर कोरियाले रुसमा थप सैनिकहरू पठाउन सक्छ भन्ने

कुरालाई ‘पूर्णरूपमा अस्वीकार’ गर्न सम्भव नभएको लीले बताए । उत्तर कोरियाको अभिजात स्टर्म कर्प्सबाट रुस पठाइएको सेनालाई बन्दी बनाउनुको सट्टा आत्महत्या गर्ने आदेश दिइएको सियोलले यसअघि बताएको थियो । सन् २०२२ मा रुसले युक्रेनमा आक्रमण गरेपछि मस्को र प्योङयाङले आफ्ना सैन्य सहयोग बढाएका छन् । रूसी राष्ट्रपति भ्लादिमिर पुटिनले उत्तर कोरियाको दुर्लभ भ्रमण गर्दा दुई देशले गत वर्ष आपसी रक्षा खण्डसहित व्यापक सैन्य सम्झौतामा हस्ताक्षर गरेका थिए । प्योङयाङले गत वर्ष संयुक्त राष्ट्रसंघको प्रतिबन्धको उल्लंघन गर्दै ब्यालेस्टिक क्षेप्यास्त्र प्रहार गरेको थियो ।

युक्रेनविरुद्ध प्रयोगका लागि रुसलाई निर्यात गर्न आणविक हतियार भएको उत्तर कोरियाले हतियारको परीक्षण गरिरहेको हुनसक्ने विज्ञहरूले चेतावनी दिएका छन् । *रासस/एएफपी*

चीनको शेनभाउ-१९ अन्तरिक्षयात्रीहरू पृथ्वीमा फर्किए

बेइजिङ- तीन चिनियाँ अन्तरिक्षयात्री बुधबार पृथ्वीमा फर्किएको सरकारी मिडिया फुटजले देखाएको छ । चीनको अन्तरिक्ष स्टेसनमा छ महिना बिताएपछि उनीहरू पृथ्वीमा फर्किएका हुन् । चीन आफूलाई एक प्रमुख अन्तरिक्ष शक्तिका रूपमा स्थापित गर्ने लक्ष्यतर्फ अघि बढिरहेको छ । बेइजिङले हालैका वर्षहरूमा आफ्नो अन्तरिक्ष कार्यक्रममा अझै डलर खर्च गरेको छ र सन् २०३० सम्ममा चन्द्रमामा चालक दल मिसन उडान गर्ने र अन्ततः चन्द्रमाको सतहमा आधार निर्माण गर्ने लक्ष्य राखेको छ ।

यसको पछिल्लो प्रक्षेपणले गत हप्ता तीन अन्तरिक्षयात्रीलाई टियांगोङ अन्तरिक्ष स्टेसनमा पुर्‍याएको थियो, जसले शेनभाउ-२० मिसनको सुरुआत गरेको छ । उनीहरूले शेनभाउ-१९ चालक दलका चाई सुफे, सोङ लिङडोङ र वाङ हाओजेको स्थान लिएका छन्, जसको ल्याण्डिङ क्याप्सुल बुधबार उत्तरी इनर मंगोलिया क्षेत्रमा अवतरण गरेको थियो ।

राज्य प्रसारक सिस्मिटीभीका तस्विरहरूले क्याप्सुल रातो र सेतो धारीदार प्यारासुटमा जोडिएको क्याप्सुल खेरो मरुभूमिको धुलोको

वादलमा छुनुअघि नीलो आकाशबाट तल झरेको देखाइएको छ । यसका यात्रीहरूले अक्टोबरदेखि अन्तरिक्ष स्टेसनमा काम गरेका थिए । त्यहाँ उनीहरूले प्रयोगहरू गरे र सबैभन्दा लामो अन्तरिक्ष हिँडाइको नयाँ रेकर्ड कायम गरे ।

चिनियाँ अधिकारीहरूका अनुसार चालक दल मंगलबार फर्कने कार्यक्रम थियो तर अवतरणस्थलमा खराब मौसमका कारण मिसन स्थगित गरिएको थियो । चिनियाँ म्याण्ड स्पेस

एजेन्सी (सिएमएसए) का अनुसार प्रक्षेपणको समयमा ३५ वर्षीया वाङ चीनको एकमात्र महिला स्पेसफ्लाइट इन्जिनियर थिइन् । पूर्ववायुसेना पाइलट ४८ वर्षीय कमाण्डर चाईले यसअघि सन् २०२२ मा शेनभाउ-१४ मिसनको हिस्साको रूपमा टियांगोङमा सेवा गरिसकेका छन् । ३४ वर्षीय पूर्ववायुसेना पाइलट सोङले चीनमा लोकप्रियरूपमा ‘टाइकोनट्स’ भनिने अन्तरिक्षयात्रीहरूको समूह पूरा गरे । *रासस/एएफपी*

‘ठोस प्रस्ताव’ नगरे रुस-युक्रेन प्रयासबाट हट्ने अमेरिकाको धम्की

वासिङ्टन- अमेरिकी विदेशमन्त्री मार्को रुबियोले मंगलबार यदि रुस र युक्रेनले ‘ठोस प्रस्तावहरू’ अघि नसारे अमेरिकाले मध्यस्थता छाड्ने चेतावनी दिएका छन् । उनका अनुसार अमेरिकी राष्ट्रपति डोनाल्ड ट्रम्पको प्रारम्भिक प्रार्थामकतामा अमेरिकी धैर्य कम हुँदै गएको छ ।

ट्रम्पले ह्वाइट हाउसमा फर्केको पहिलो २४ घण्टामै युद्ध अन्त्य गर्ने वाचा गरेका थिए तर उनले कार्यालयमा १०० दिन मनाउँदै गर्दा रुबियोले प्रशासनले चाँडै अन्य मुद्दामा ध्यान दिनसक्ने सुझाव दिएका छन् । ‘हामी अहिले यस्तो समयमा छौं जहाँ यो द्वन्द्व कसरी अन्त्य गर्ने भन्नेबारे दुई पक्षले ठोस प्रस्तावहरू दिन आवश्यक छ,’ विदेश मन्त्रालयका प्रवक्ता टेमी ब्रुसले पत्रकारहरूलाई भने, ‘यदि प्रगति भएन भने हामी यस प्रक्रियामा मध्यस्थकर्ताका रूपमा पछि हट्ने छौं ।’

उनले यो रुबियोबाट आएको सन्देश भएको बताए । उनले कूटनीतिमा अगाडि बढ्ने कि नबढ्ने भन्ने अन्तिम निर्णय ट्रम्पमाथि निर्भर हुने बताए । मंगलबार राष्ट्रपति ट्रम्पले आफ्ना रूसी समकक्षी भ्लादिमिर पुटिन अझै पनि युक्रेनसँग शान्ति सम्झौता गर्न चाहन्छन् भन्ने सकेत दिए । एविसी टेलिभिजनसँगको अन्तर्वार्तामा पुटिन शान्ति चाहन्छन् कि भनेर सोधिएको प्रश्नमा ट्रम्पले भने, ‘मलाई लाग्छ उहाँले चाहनुहुन्छ ।’

पुटिनले हालै द्वितीय विश्वयुद्धको अन्त्यको ८०औँ वार्षिकोत्सवका लागि आगामी हप्ता मस्कोको सम्मरनामा तीन दिने युद्धविरामको प्रस्ताव राखेका छन् । तर उनले युक्रेन-समर्थित ३० दिनको युद्धविरामको ‘अमेरिकी आह्वानलाई अस्वीकार गरेका थिए । संयुक्त राज्य अमेरिकाले ‘तीन दिनको क्षण होइन जहाँ तपाईं केही अरू मनाउन सक्नुहुन्छ- पूर्ण, दिगो युद्धविराम र द्वन्द्वको अन्त्य’ चाहेको ब्रुसले बताए ।

दबाबको माध्यम

रुबियो वास्तवमै पृष्ठ पल्टाउन तयार छन् वा दुई देशमाथि दबाव दिन खोज्दै छन् भन्ने अझै अस्पष्ट छ । संयुक्त राज्य अमेरिकाले पहिले नै एक ढाँचा प्रस्ताव तयार पारेको छ जुन युक्रेनीहरूले रूसी मागहरू अगाडि झुकेको महसुस गर्छन् । ट्रम्पले सन् २०१४ मा क्रिमियाको रुसको अधिग्रहणलाई आधिकारिक मान्यता दिने सुझाव दिएका छन् । उक्त सुझावलाई लगभग सम्पूर्ण विश्वले अस्वीकार गरेको छ । ‘हामी सबै यो युद्ध निष्पक्षरूपमा समाप्त होस् भन्ने चाहन्छौं- पुटिनलाई कुनै पुरस्कार नदिई, विशेषगरी कुनै जमिन नदिई,’ युक्रेनी राष्ट्रपति भोलोदिमर जेलेन्स्कीले पोल्याण्डमा भएको एक कार्यक्रममा मंगलबार भिडियो कन्फरेन्समाफत भने ।

युद्धक्षेत्रमा र कूटनीतिकरूपमा ट्रम्प मेलमिलाप गर्न उत्सुक भएकाले धेरै विशेषज्ञका अनुसार मस्कोले अहिले उच्च हात देख्दै गरेको विश्वास गर्दै रुसले पनि प्रस्तावमा कदम बढाएको छैन । संयुक्त राष्ट्रसंघका लागि रुसका राजदूत भासिली नेवेञ्जियाले जेलेन्स्कीलाई दोष दिने प्रयास गरे र रुसले संयुक्त राज्य अमेिकासँग कुरा गरिरहने बताए ।

‘जेलेन्स्की द्वन्द्व बढाउन दृढ हुनुहुन्छ, उहाँ संयुक्त राज्य अमेरिकाका सन्तुलित शान्ति प्रस्तावहरूलाई लापरवाही तरिकाले अस्वीकार गर्दै हुनुहुन्छ,’ नेवेञ्जियाले संयुक्त राष्ट्र सुरक्षा परिषद्को बैठकमा भने । अमेरिकी कूटनीतिज्ञ जोन केलीले अमेरिकी ढाँचामा काम गर्दा दुवै पक्षलाई फाइदा हुने भन्दै युक्रेनमा रूसी आक्रमणको निन्दा गरेको थियो । ‘अहिले रुससँग स्थायी शान्ति प्राप्त गर्ने ठूलो अवसर छ,’ उनले भने ।

सन् २०२२ फेब्रुअरीको आक्रमणमा पुटिनलाई टाढा राखेकोमा आफ्ना पूर्ववर्ती जो बाइडेनको आलोचना गर्दै ट्रम्पले रूसी नेतासँग टेलिफोनमा सम्पर्क गरे र आफ्नो व्यापारिक

मित्रबाट विश्व भ्रमण गर्ने राजदूत बनेका स्टिभ विटकफलाई उनीसँग भेट्न पठाएका छन् । फेब्रुअरी २८ मा ह्वाइट हाउसमा भएको बैठकमा ट्रम्पले जेलेन्स्कीलाई दोष दिएका थिए । उनी र उपराष्ट्रपति जेडी भान्सले बाइडेनको नेतृत्वमा पठाइएको अमेरिकी हतियारका लागि युद्धकालीन नेतालाई कृतज्ञता नदेखाएको आरोप लगाएका थिए ।

युक्रेनले अमेरिकी कूटनीतिक प्रयासहरूलाई समर्थन गरेर र संयुक्त राज्य अमेरिकाले देशको अधिकांश खनिज सम्पदा नियन्त्रण गर्ने सम्झौताको खोजी गरेर छिट्टै सुधार गर्ने प्रयास गर्‍यो ।

जटिलीकरणमा अत्यवस्थित वार्ता

‘रूसद्वारा क्रिमियाको अवैध अधिग्रहणलाई मान्यता दिनुले मस्को र बेइजिङबाट थप आक्रमणलाई निम्त्याउने छ,’ सिनेटको विदेश सम्वन्ध समितिका शीर्ष डेमोक्रेट अमेरिकी सिनेटर जीन शाहिनले मंगलबार भने, ‘मैले राष्ट्रपति ट्रम्पलाई युक्रेनमा न्यायपूर्ण र स्थायी शान्ति वार्ता गर्न ठाउँ दिने प्रयास गरेको छु, जुन हामी दुवैको साझा लक्ष्य हो ।’ ‘यद्यपि यो युद्ध अन्त्य गर्न महत्त्वपूर्ण भए पनि रुसलाई एकपछि अर्को छुट्टि दिँदै, हाम्रो प्रभाव गुमाउँदै र हाम्रा मित्रराष्ट्रहरूसँगको एकजुट मोर्चालाई विभाजित गर्दै राष्ट्रपति ट्रम्प र उनको टोलीले यी वार्ताहरूलाई घातक रूपमा गलत व्यवस्थापन गरेका छन्,’ उनले भने ।

युक्रेनले मंगलबार पूर्वी डिनप्रेपेट्रोभस्क क्षेत्रका सात गाउँ खाली गर्न आदेश दिएको छ । यी गाउँ पहिले फ्रन्टलाइनबाट टाढा थिए तर अहिले रूसी सेनाहरू नजिक हुँदा खतरामा परेका छन् । गत हप्ता क्रिएभको आवासीय क्षेत्रमा ब्यालिस्टिक क्षेप्यास्त्र प्रहार भएको थियो । यो आक्रमणपछि राजधानीमा भएको सबैभन्दा घातक आक्रमण हो । सन् २०२२ मा आफू सत्तामा भए पुटिनले युक्रेनमाथि आक्रमण नगर्ने दाबी गरेका ट्रम्पले आक्रमणपछि सामाजिक सञ्जालमा ‘भ्लादिमिर, रोक्नुहोस्’ लेखेका थिए । *रासस/एएफपी*

भारतीय होटलमा आगलागी, १५ जनाको मृत्यु

कोलकाता- भारतको कोलकाता सहरको एक होटलमा भीषण आगलागी हुँदा कम्तीमा १५ जनाको मृत्यु भएको प्रहरीले बुधबार बताएको छ । आगलागी भएको होटलमा केही मानिस बच्नका लागि भ्रुचालबाट बाहिर र छतमा चढेर निस्किएका थिए । होटलको कोठा र छतबाट धेरै मानिसलाई उद्धार गरिएको कोलकाताका प्रहरी प्रमुख मनोज वर्माले मंगलबार साँझ आगलागी भएपछि बताए । ‘दुई बालबालिका र एक महिलासहित मृतकको संख्या १५ पुगेको छ,’ आगलागीको कारण पत्ता लगाउन अनुसन्धान सुरु गरिएको जानकारी दिँदै वर्माले भने, ‘होटल म्यास च्याम्बरमा परिणत भयो र धेरै मानिसको निस्सासिएर मृत्यु भएको देखिन्छ ।’

आगलागी हुँदा ८८ जना पाहुना रहेको ऋतुराज होटल कोलकाताको केन्द्रीय भागको एक भौडभाड व्यापारिक क्षेत्रमा अवस्थित छ । करिब एक दर्जन मानिस जलेर घाइते भएका छन् र उपचार गराइरहेका छन् । भारतमा अग्नि नियन्त्रण

भिडियो फिल्म खिचेको प्रेस ट्रस्ट अफ इण्डियाले ‘धेरै मानिस भवनको भ्रुचाल र साँघुरो किनारबाट भाग्ने प्रयास गरिरहेको देखिएको थियो’ भनी रिपोर्ट गरेको छ । कोलकाताको द टेलिग्राफ अखबारले आगोबाट बच्न खोज्दा ‘छतबाट हामफालेका एक जनाको मृत्यु भएको’ बताएको छ ।

प्रधानमन्त्री नरेन्द्र मोदीले मृतकका परिवारहरूप्रति समवेदना प्रकट गरेका छन् । ‘घाइतेहरू चाँडै निको होउन्,’ उनको कार्यालयले एक विज्ञप्तिमा भन्यो । एक करोड ५० लाखभन्दा बढी जनसंख्या भएको कोलाकाता पश्चिम बंगाल राज्यको राजधानी हो । पश्चिम बंगाल विपक्षी तृणमूल कांग्रेस पार्टीद्वारा शासित छ । *रासस/एएफपी*

वर्गीकृत विज्ञापन सङ्कलन काउन्टर

पशुपति विज्ञापन सेवा – सोह्रखुट्टे, नयाँबजार फोन नं. ४३५४५६०, ९८४१८८७७१६ ९८६६४३०१५४ । स्मार्ट सर्भिस नेपाल प्रा.लि.-सिनामंगल, एयरपोर्ट, शम्भु मार्ग, फोन नं.०१२२९६६४२९८४२६३५८१५ । लोटस कम्युनिकेशन- गोंगबुचोक, फोन नं. ४३६४७१ । ध्रुवको पसल- डिल्लीबजार, फोन नं. ४४३९२०१ । Reachmond Books Shop (रोहित दाहाल) – फोन नं.४०१६३१८, महाराजगञ्ज, भाटभटेनी गेट । Yonjan Enterprise - Dhalku Bhishal Nagar, 4438217 । दन्तकाली स्टेशनरी – नयाँबसपार्क फोन नं. ९८१३९६०७४६ । सारीका स्टेशनरी पसल – फोन नं. ९८५११२९६८६ । ज्ञान्ज्योति पुस्तक पसल बागबजार, फोन नं. ४२४००९० । विश्व स्वतन्त्र सञ्चार- सुन्धारा, फोन नं. ४२१९४१२ । निशा बुक्स एण्ड स्टेशनरी – लगनखेल, ५५३१९५७, ९८४१६२७४८९ । वीडलिंक मिडिया प्रा.लि. – पुरानो बानेश्वर चोक, फोन नं. ४४९२३०९, २०१४९३२, ९८४९६०६१४ । हिमचुली स्टेशनरी- बालाजु नेपालटार, फोन नं.४३८७२४२, ९८४१४४००८३ । मलः स्टेशनरी- गढाघर ठिमी, फोन नं. ६६३०७५७ । B-Tech Nepal- पुतलीसडक चोक, फोन नं.9851079417, 2297501। HaLMax Communication - Jamal Kathmandu, 4224181, 4245457, 9841853198, (Hari Dawadi) जमलको पुलमुनी- विश्वज्योति हल हसाईडमा), वी.एण्ड वी. कम्युनिकेशन एण्ड साइबर- कलंकी चोक फोनः ०१-४२७६५३०, फ्याक्सः०१-४२७९३२२ । दाजुभाइ स्टेशनरी – पिंगलास्थान, गौशाला, फोनः ०१-४४९४६१५, ९८४९५०८१९९, एआर स्टेशनरी च्यासल गेट -९ ललितपुर फोन नं. ९८४१२८६९८९, हलफ्याक्स मिडिया एण्ड कम्युनिकेशन जमल, काठमाडौँ सम्पर्क : ०१- ४२२४१८१, ०१- ४०१२४७७, लोटस एड मिडिया एण्ड मार्केटिङ गोंगबु चोक फोन नं. ९८५१०२४३९८ र ९८६०३४६२५७, कमल स्टेशनरी, सिफल फोन नं. ९८४३२६४२३२, ०१४५८०१८४ ।

प्रभाव दैनिक

National Daily

अर्थ बजार

आजको मूल्य

छपावाला सुन / तेजाबी सुन / चाँदी

प्रति तोला - १८८१०० प्रति तोला - ० प्रति तोला - १९६५

बडकापथ सिँचाई आयोजनाको नहर

बडकापथ सिँचाई आयोजनाअन्तर्गत देउखुरीको गढवा गाउँपालिका-१ स्थित बडहरामा निर्माण गरिएको नहर । राप्ती नदीको पानी दक्षिण किनाराबाट नहरमार्फत् दक्षिण देउखुरीका धेरै जमिनमा सिँचाई सुविधा पुऱ्याउने उद्देश्यले सुरु गरिएको यो आयोजनाको नहर करिब ३० किलोमिटर लामो हुने बताइएको छ ।

लगातार तेस्रो दिन घट्यो नेप्से

काठमाडौं (प्रस)- नेपाल स्टक एक्सचेञ्ज (नेप्से) परिसूचकमा लगातार तेस्रो दिन बुधवार पनि गिरावट देखिएको छ । बुधवार नेप्से परिसूचक ८.१४ अंकले घटेर दुई हजार ६२३.८३ को बिन्दुमा कायम भएको हो ।

बुधवार ३१४ कम्पनीको दुई करोड ४६ लाख ४१ हजार २६१ किता सेयर ७९ हजार ७७७ पटक खरिदविक्री हुँदा नौ अर्ब ३७ करोड ४१ लाख २२ हजार ६५५ रूपैयाँबराबरको कारोबार भएको हो । बुधवारको कारोबारमा जलविद्युत् समूह ०.६१, लघुवित्त ०.०४, म्युचुअल फण्ड ०.२३ र व्यापार समूह ०.४० प्रतिशतले बढेको छ भने अरु सबै समूहको उपसूचक घटेको छ ।

बैँङ्क ०.७०, विकास बैँक १.०६, वित्त १.२४, होटल तथा पर्यटन ०.५० र लगानी ०.११ प्रतिशतले घटेको छ । त्यस्तै, लगानी ०.११, जीवन विमा ०.०७, उत्पादन तथा प्रशोधन ०.७२, निर्जीवन विमा ०.१८ र अन्य समूह १.१६ प्रतिशतले घटेको छ ।

बुधवार समाज लघुवित्त वित्तीय संस्था लिमिटेड र नेपाल माइक्रोइन्भेस्टमेन्ट कम्पनी लिमिटेडको सेयर मूल्यमा सकारात्मक सर्किट लागेको छ भने भूगोल इनर्जी डेभलपमेण्ट कम्पनी लिमिटेडको सेयर मूल्यमा नकारात्मक सर्किट लागेको छ ।

कारोबार रकमका आधारमा यस दिन सबैभन्दा बढी राधी विद्युत् कम्पनी लिमिटेडको ५८ करोड चार लाख २४ हजार रूपैयाँबराबरको कारोबार भएको छ । कारोबार भएका सेयर संख्याका आधारमा सबैभन्दा बढी हाइड्रोइलेक्ट्रिसिटी इन्भेस्टमेण्ट एण्ड डेभलपमेण्ट कम्पनी लिमिटेड प्रमोटरको १४ लाख ४२ हजार ८८५ किता सेयर किनबेच भएको छ ।

आर्थिक वृद्धिदर र अर्थतन्त्रको आकार बढ्ने

■ प्रभाव संवाददाता

नेपाल सरकार
प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय
राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालय
National Statistics Office
धापाबली, काठमाडौं

आर्थिक वृद्धिदर ४.६१ प्रतिशत र मुलुकको अर्थतन्त्रको आकार ६१ खर्ब सात अर्ब रूपैयाँ पुग्ने अनुमान

कृषि क्षेत्रको योगदान ३.२८ प्रतिशत र गैरकृषि क्षेत्रको ४.२८ प्रतिशत रहने

प्राथमिक क्षेत्र ३.२५, द्वितीय क्षेत्रको ४.६५ प्रतिशत र सेवा क्षेत्रको वृद्धिदर ४.२१ प्रतिशत रहने

प्रतिव्यक्ति कूल राष्ट्रिय आय एक हजार ५१७ अमेरिकी डलर हुने

त्यसैगरी, चालु आर्थिक वर्ष २०८१/८२ को आर्थिक वृद्धिदर आधारभूत मूल्यमा ३.९९ प्रतिशत र उपभोक्ता मूल्यमा ४.६१ प्रतिशत रहने

देखिने अनुमान गरिएको छ । गत आर्थिक वर्ष उद्योग क्षेत्रमा २.०२ प्रतिशत र निर्माण क्षेत्रमा २.२० प्रतिशतको ऋणात्मक वृद्धि देखिएको थियो । तर यस वर्ष उद्योग क्षेत्र ३.७८ प्रतिशत र निर्माण क्षेत्र २.२१ प्रतिशतले बढ्ने अनुमान गरिएको छ । चालु आर्थिक वर्षमा सबैभन्दा धेरै वृद्धिदर विद्युत् तथा ग्यास क्षेत्रमा देखिने अनुमान गरिएको छ । विद्युत् क्षेत्रमा १३.८२ प्रतिशतले वृद्धि हुने अनुमान गरिएको छ । त्यस्तै, चालु आर्थिक वर्ष २०८१/८२ मा प्रतिव्यक्ति कूल राष्ट्रिय आय एक हजार ५१७ अमेरिकी डलर हुने प्रारम्भिक अनुमान गरिएको छ । त्यस्तै, गत आर्थिक वर्ष प्रतिव्यक्ति कूल राष्ट्रिय आय एक हजार ४६७ अमेरिकी डलर रहने संशोधित अनुमान रहेको छ । प्रमुख तथ्यांक अधिकारी मधुसुदन बर्लाकोटीले कोभिड-१९ महामारी, जाजरकोट भूकम्प तथा बाढी पहिरोका कारण अघिल्ला वर्षहरूमा कमजोर देखिएको आर्थिक वृद्धिदरमा अहिले निरन्तर सुधारको गति देखिएको बताए ।

कोशी प्रदेशमा आजदेखि लगाजी सठ्ठमेलन

विराटनगर (प्रस)- कोशी प्रदेश सरकारले गर्न लागेको 'लगाजी सम्मेलन' को आजदेखि सुरु हुँदै छ । प्रदेश लगाजी प्राधिकरणद्वारा बुधवार यहाँ आयोजित पत्रकार सम्मेलनमा सम्मेलनको सम्पूर्ण तयारी पूरा भएको जानकारी दिइयो । विराटनगरको वीरेन्द्र सभागृहका सम्मेलनको उद्घाटन आज हुने छ । सम्मेलन भोलिपल्ट चल्ने छ । लगाजीको हिसावले प्रचुर सम्भावना रहेको कोशी प्रदेशको समृद्धि र विकासका लागि यो सम्मेलन ऐतिहासिक एवं उल्लेखमूलक हुने अपेक्षा आयोजकले गरेको छ । प्राधिकरणका कार्यकारी निर्देशक डा. सरोज कोइरालाले सम्मेलनको प्रधानमन्त्री केशी शर्मा ओलीले उद्घाटन गर्ने र ७ परियोजना सोर्केसड गरिएको र यसको कूल अनुमानित लागत एक खर्ब ७३ अर्ब ४९ करोड रूपैयाँ रहेको जानकारी दिए । उनले लगाजीका लागि आठ क्षेत्रका परियोजनामा पर्यटन, कृषि, उद्योग, ऊर्जा, पूर्वाधार, आइटी सेवालगायतका क्षेत्रका परियोजना तयार गरिएको बताए । यसमा नेपाल, भारत, चीन, रुस, अमेरिका, दक्षिण कोरियालगायत पश्चिमी मुलुकका लगाजीकर्ताहरूले सहभागी हुने जनाइएको छ । लगाजी सम्मेलनमा विभिन्न छ वटा विषय कृषि, पर्यटन, औद्योगिक उत्पादन, बजारीकरण, पूर्वाधार विकास, ऊर्जा र स्वास्थ्य सेवा एवं मेडिकल शिक्षामा लगाजीका अवसर र सम्भावना विषयमा छलफल हुने र यसलाई सार्थक एवं नतिजामुखी बनाउन सबैको साथ सहायोगको अपेक्षा रहेको कार्यकारी निर्देशक डा. कोइरालाले बताए । आन्तरिक मामिला तथा कानुनमन्त्री रेवतीरमण भण्डारीले लगाजी सम्मेलनको सफलतापछि, प्रदेशमा रोजगारी अभिवृद्धि हुने र राष्ट्रिय पुँजीको विकास हुने धारणा राखे । उनले लगाजी सम्मेलनमा बाध्य बन्ने कानुनहरूलाई संशोधन गर्ने प्रतिवद्धता पनि व्यक्त गरे ।

कोशी प्रदेशमा आजदेखि लगाजी सठ्ठमेलन

विराटनगर (प्रस)- कोशी प्रदेश सरकारले गर्न लागेको 'लगाजी सम्मेलन' को आजदेखि सुरु हुँदै छ । प्रदेश लगाजी प्राधिकरणद्वारा बुधवार यहाँ आयोजित पत्रकार सम्मेलनमा सम्मेलनको सम्पूर्ण तयारी पूरा भएको जानकारी दिइयो । विराटनगरको वीरेन्द्र सभागृहका सम्मेलनको उद्घाटन आज हुने छ । सम्मेलन भोलिपल्ट चल्ने छ । लगाजीको हिसावले प्रचुर सम्भावना रहेको कोशी प्रदेशको समृद्धि र विकासका लागि यो सम्मेलन ऐतिहासिक एवं उल्लेखमूलक हुने अपेक्षा आयोजकले गरेको छ । प्राधिकरणका कार्यकारी निर्देशक डा. सरोज कोइरालाले सम्मेलनको प्रधानमन्त्री केशी शर्मा ओलीले उद्घाटन गर्ने र ७ परियोजना सोर्केसड गरिएको र यसको कूल अनुमानित लागत एक खर्ब ७३ अर्ब ४९ करोड रूपैयाँ रहेको जानकारी दिए । उनले लगाजीका लागि आठ क्षेत्रका परियोजनामा पर्यटन, कृषि, उद्योग, ऊर्जा, पूर्वाधार, आइटी सेवालगायतका क्षेत्रका परियोजना तयार गरिएको बताए । यसमा नेपाल, भारत, चीन, रुस, अमेरिका, दक्षिण कोरियालगायत पश्चिमी मुलुकका लगाजीकर्ताहरूले सहभागी हुने जनाइएको छ । लगाजी सम्मेलनमा विभिन्न छ वटा विषय कृषि, पर्यटन, औद्योगिक उत्पादन, बजारीकरण, पूर्वाधार विकास, ऊर्जा र स्वास्थ्य सेवा एवं मेडिकल शिक्षामा लगाजीका अवसर र सम्भावना विषयमा छलफल हुने र यसलाई सार्थक एवं नतिजामुखी बनाउन सबैको साथ सहायोगको अपेक्षा रहेको कार्यकारी निर्देशक डा. कोइरालाले बताए । आन्तरिक मामिला तथा कानुनमन्त्री रेवतीरमण भण्डारीले लगाजी सम्मेलनको सफलतापछि, प्रदेशमा रोजगारी अभिवृद्धि हुने र राष्ट्रिय पुँजीको विकास हुने धारणा राखे । उनले लगाजी सम्मेलनमा बाध्य बन्ने कानुनहरूलाई संशोधन गर्ने प्रतिवद्धता पनि व्यक्त गरे ।

अर्थतन्त्रलाई चलायमान बनाउने बजेट ल्याउन माग

गण्डकी (प्रस)- उद्योगी व्यवसायीहरूले सुस्ताएको अर्थतन्त्रलाई गति दिने बजेट ल्याउन माग गरेका छन् । पोखरामा बुधवार आयोजित कार्यक्रममा सहभागी उद्योगी व्यवसायीहरूले यस्तो माग गरेका हुन् ।

पोखरा भ्रमणमा रहेको सिन्धुपाल्चोक उद्योग वाणिज्य संघको प्रतिनिधिमण्डलसँग भएको अन्तर्क्रियाका वक्ताहरूले अर्थतन्त्रलाई गतिशील बनाउने किसिमको बजेट अहिलेको आवश्यकता रहेको औल्याए । पोखरा उद्योग वाणिज्य संघका अध्यक्ष गोकर्ण कार्कीले आगामी आर्थिक वर्ष २०८२/८३ को बजेट निजी क्षेत्र तथा लगानीमैत्री हुनुपर्नेमा जोड दिए । अर्थतन्त्रलाई गति दिने खालका नीति तथा कार्यक्रमले मात्र निजी क्षेत्र उत्साहित हुने बताउँदै उनले यसतर्फ सरकारको ध्यान आकृष्ट हुनुपर्ने आवश्यकता औल्याए ।

पोखराको पर्यटन उद्योगलाई चलायमान बनाउने खालका कार्यक्रमको अपेक्षा राखिएको उल्लेख गर्दै उनले पोखरा उद्योग वाणिज्य संघले यहाँको शिक्षा, स्वास्थ्य, पर्यटनको विकास तथा कृषिको व्यावसायीकरणका निम्ति निरन्तर पैरवी गर्दै आइरहेको बताए । आफूहरूले निजी क्षेत्रको हितमात्र नभई समग्र पोखराको विकासका निम्ति पनि उत्तिकै क्रियाशील रहेको जानकारी गराए । सिन्धुपाल्चोकका व्यवसायीसँग रहेको हिमालपार व्यापारको अनुभव र त्यसको महत्त्वबारे उल्लेख गर्दै उनले गण्डकी प्रदेशको कोराला नाका सुचारु हुँदा समग्र गण्डकी क्षेत्रका व्यवसायीको

अब मात्र एक क्लिकमा...

www.prabhabonline.com

facebook

www.facebook.com/Prabhab Online

प्रभाव दैनिक

प्रभाव पब्लिकेशन प्रा.लि.द्वारा प्रकाशित | मुद्रण: एक्सेस कलर प्रेस, कार्यालय: काठमाडौं-७, सिफल, नेपाल | फोन नं.: ०१-४३७३५७७, ०१-४५८४३९८, ईमेल: prabhabdailynews@gmail.com, विज्ञापनका लागि: marketing2prabhab@gmail.com, प्रबन्ध निर्देशक: कृष्ण कार्की, सम्पादक: विष्णु तामाङ